

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
دیباچه.....	۱۱
مقدمه.....	۱۳
فصل اول: سیاست‌گذاری زیست محیطی؛ بایسته‌ها و راهبردها.....	۱۹
بخش اول: بایسته‌های سیاست‌گذاری در حوزه محیط زیست.....	۲۲
گفتار اول: خط مشی و مساله محیط زیست.....	۲۳
بند اول: خط مشی؛ راهبری مسائل عمومی.....	۲۴
الف: خط مشی یا سیاست چیست؟.....	۲۵
ب: سیاست‌گذاری چیست؟.....	۲۷
ج: سیاست‌گذاری؛ مدیریت مسائل عمومی.....	۲۷
۱- مساله عمومی چیست؟.....	۲۸
۲- قرائتهای نوین از سیاست‌های عمومی.....	۳۰
۳- سیاست‌گذاری مسائل عمومی و مساله محیط زیست.....	۳۵
بند دوم: از تصمیم‌سازی تا سیاست‌گذاری زیست محیطی.....	۳۷
الف: مفهوم‌شناسی سیاست‌گذاری زیست محیطی.....	۳۸
ب: سیاست‌گذاری و مساله مدیریت کلان زیست محیطی.....	۴۰
گفتار دوم: خط مشی‌گذاری و تصمیم‌سازی حکومتی در حوزه محیط زیست.....	۴۱
بند اول: محیط زیست؛ حاکمیت مدار یا تصدی پذیر؟.....	۴۲
الف: سیاست محیط زیستی؛ مفهوم‌شناسی و روش‌شناسی.....	۴۴
ب: محیط زیست و حقوق عمومی.....	۴۵
۱- قدرت سیاسی و نظم زیست محیطی.....	۴۷
۲- گروه‌های ذینفع و تصمیم‌سازی زیست محیطی.....	۴۸
ج: بوروکراسی زیست محیطی و تصمیم‌سیاستی.....	۵۰
بند دوم: از انتخاب عمومی تا حکمرانی مطلوب: رویکردهای نوین در	
سیاست‌گذاری.....	۵۲

- الف: انتخاب عمومی و سیاست گذاری در حوزه محیط زیست ۵۲
- ب: حکمرانی مطلوب؛ مشارکت عمومی و مساله محیط زیست ۵۴
- ج: توسعه پایدار و الگوسازی سیاست گذاری زیست محیطی ۵۸
- فصل دوم: سیاست گذاری زیست محیطی و راهبردهایی برای محیط زیست مطلوب ۶۹**
- گفتار اول: فرآیندهای سیاست گذاری زیست محیطی ۷۱
- بند اول: تدوین سیاست های زیست محیطی: تنظیم دستور کار سیاست گذاران ۷۲
- الف: مساله یابی زیست محیطی ۷۲
- ب: انعکاس مسائل به سازمان های عمومی و اتاق فکر سیاست گذاران ۷۴
- ج: تنظیم دستور کار سیاست گذاری زیست محیطی ۷۵
- ۱- نظریه های تنظیم دستور کار ۷۶
- ۲- راهبردهای دستور کار در سیاست گذاری زیست محیطی ۷۷
- بند دوم: مشروعیت سازی خط مشی زیست محیطی ۷۹
- ۱- قانونی شدن خط مشی ۸۰
- ۲- مرجع شناسی و فرآیند مشروعیت ۸۲
- بند سوم: اجرای خط مشی زیست محیطی ۸۴
- ۱- نظام بوروکراسی و اجرای سیاست زیست محیطی ۸۵
- ۲- مشارکت سازمان های مردم نهاد و موفقیت سیاست زیست محیطی ۸۶
- بند چهارم: ارزیابی خط مشی زیست محیطی ۸۸
- ۱- معیارهای ارزش گذاری و سنجش سیاست زیست محیطی ۸۹
- ۲- روشهای ارزیابی خط مشی ۹۰
- گفتار دوم: مدل های سیاست گذاری در حوزه محیط زیست ۹۳
- بند اول: مدل نهادی؛ سیاست گذاری زیست محیطی به مثابه یک بازده نهادی ۹۵
- بند دوم: مدل اقتصاد سیاستی: خط مشی گذاری زیست محیطی در سایه
تئوریهای اقتصادی ۹۷
- بند سوم: مدل عقلانی، منافع اجتماعی و فرآیند منطقی ۹۹
- بند چهارم: مدل آنارشی سازماندهی شده: سیاست گذاری زیست محیطی در
شرایط آشفته ۱۰۰
- بند پنجم: مدل تلفیقی: خط مشی زیست محیطی در شرایط اضطراری ۱۰۲

فصل سوم: نظام حقوقی ایران و مساله سیاست‌گذاری زیست محیطی.....	۱۰۵
بخش اول: جایگاه سیاست‌گذاری زیست محیطی در نظام حقوقی ایران.....	۱۰۹
گفتار اول: از قانونگذاری تا سیاست‌گذاری: خط مشی تقنینی.....	۱۱۱
الف: سیاست‌های کلی نظام: سیاست ورزی یا سیاست‌گذاری.....	۱۱۳
۱- پیشینه تاریخی سیاست‌های کلی.....	۱۱۴
۲- مبانی و جایگاه سیاست‌های کلی نظام.....	۱۱۵
۳- خط مشی گذاری زیست محیطی و سیاست‌های کلی بخش محیط	
زیست.....	۱۱۷
ب- برنامه‌های توسعه و سیاست‌گذاری زیست محیطی.....	۱۲۱
ج- سند چشم انداز توسعه، دورنمای محیط زیست در افق ۱۴۰۴.....	۱۴۲
د- الگوی اسلامی- ایرانی توسعه و محیط زیست.....	۱۴۳
گفتار دوم: سیاست‌گذاری زیست محیطی در حوزه اجرا: مجریان خط مشی.....	۱۴۵
الف- نظام اداری ایران: از خط مشی گذاری تا سیاست‌گذاری زیست	
محیطی.....	۱۴۶
۱- صلاحیت‌های تقنینی قوه مجریه و سیاست‌گذاری زیست محیطی.....	۱۴۷
۲- قوه مجریه و اجرای سیاست‌های زیست محیطی.....	۱۴۸
ب- مشارکت مردمی، سازمان‌های مردم نهاد و کمک به سیاست‌های	
زیست محیطی.....	۱۵۳
۱- سیاست‌های مشارکت محور در سیاست‌گذاری‌های زیست محیطی.....	۱۵۴
۲- سازمان‌های مردم نهاد، از لابی زیست محیطی تا اجرای سیاست.....	۱۵۶
گفتار سوم: قوه قضائیه و مساله محیط زیست: پیشگیری بهتر از درمان.....	۱۵۸
الف: حمایت کیفری از محیط زیست در پرتوی سیاست‌گذاری زیست	
محیطی.....	۱۵۹
ب- نظارت زیست محیطی؛ ضمانت عدول از اجرای سیاست زیست	
محیطی.....	۱۶۱
بخش دوم: گذار از ناسیاست‌گذاری زیست محیطی به خط مشی گذاری محیط	
زیست.....	۱۶۲
گفتار اول: تولید خط مشی زیست محیطی.....	۱۶۳
الف- شناسایی و تعریف کانون تصمیم سازی.....	۱۶۴

۱-مجمع تشخیص مصلحت نظام و سیاست گذاری اجرا محور زیست محیطی.....	۱۶۵
۲-پارلمان و لزوم رعایت سیاست زیست محیطی در فرآیند قانونگذاری.....	۱۶۶
۳-دموکراسی زیست محیطی و سازمان های غیر دولتی.....	۱۶۷
ب-ایجاد سلسله مراتب لازم الرعایه.....	۱۶۸
۱-تیین جایگاه حقوقی سیاست های زیست محیطی.....	۱۶۸
۲-تعیین فرآیندهای اصلاح و تجدید نظر در سیاست.....	۱۶۹
ج-طراحی ضمانت اجرای مطلوب.....	۱۷۰
۱-درج ضمانت اجرا در بطن سیاست.....	۱۷۰
۲-مقررات گذاری اداری و کیفری.....	۱۷۱
گفتار دوم: اجرای نظام مند سیاست های زیست محیطی.....	۱۷۲
الف-تدوین آئین نامه، تصویب نامه یا بخشنامه های اجرایی	
سیاست گذاری های کلان زیست محیطی.....	۱۷۳
۱-هماهنگی و هم رای با سیاست های کلان.....	۱۷۳
۲-تعهد زمانی به تولید سیاست های فرعی و اجرای به هنگام برنامه ها.....	۱۷۳
ب-تعیین مجری یا مجریان سیاست.....	۱۷۴
۱-جلوگیری از موازی کاری و تکرار بی سرانجام سیاست.....	۱۷۵
۲-طراحی خط مشی درون سازمانی و بخش محور اداری.....	۱۷۶
ج- ایجاد وزارتخانه محیط زیست با صلاحیت خط مشی گذاری اجرا محور.....	۱۷۶
گفتار سوم: نظارت و ارزیابی سیاست گذاری زیست محیطی.....	۱۷۸
الف-تیین نظارت های اداری و قضائی بر اجرای سیاست زیست محیطی.....	۱۷۹
ب- استفاده از پتانسیل افکار عمومی در مطالبه و نظارت بر سیاست زیست محیطی.....	۱۸۰
نتیجه گیری.....	۱۸۵
پیوست ها.....	۱۹۱
منابع و مأخذ.....	۲۲۳